

ubi proximè, n. 24. omnino videndum per tot. resol.
ubi tradit distinctionem inter bona mobilia, & im-
mobilia descripta in inventario; ac docet, quibus
casibus possit tutor exequitivè conveniri ante ra-
tionem computationem.

Vers. Contraria opinio.

Sed quod non liceat viam exequitionem intenta-
re, quoties debitus liquidum non est, docent Suar.

in declarat. leg. Reg. lim. 4. à n. 1. Cap. decif. 17. Me-
noch. de adipiscend. remed. 5. n. 59. ubi magis com-
munem dixit Orosc. in l. 1. n. 9. ff. de edend. Cabal-
lin. melliloq. 625. Afinius sup. 5. 1. cap. 29. à n. 8.
Rodrig. cap. 1. art. 4. num. 29. Cancer. sup. part. 1.
cap. 17. n. 34. & d. 3. n. 9. Carav. rit. 16. 7. à
n. 4. Intriglio. l. 2. singul. 50. n. 1. Coler. sup. part.
3. cap. 1. n. 2. cum aliis. Amat. num. 16. ubi plurimi
Parlador. ubi proximè, n. 28. Noguerol. allegat. n. 33.
num. 46. Villadieg. d. cap. 2. n. 21. Quæ sententiae,
quoad effectum in quo inter se differant? statim dic-
emus; haec tamen magis juris rigori convenit. ut
probabitur infra n. 9.

Ibi: *Quod Regia lex expressum exigit.*

Idem juris esset si id expressum non fuisset, nam
quoties statutum paratam instrumentis tribuit ex-
equitionem, subintelligitur pro quantitate liquida,
Menoch. sup. remed. 3. n. 190. Galles. supr. tit. de
liquid. n. 11. Afin. d. 29. n. 8. 18. Ant. Amat. nu. 27.
Carpan. ad statuta Mediolanen. l. 1. c. 42. num. 29.
Amat. d. c. 29. n. 39.

Vers. In summa instrumenti non liquidu

Addit. Hermos. n. 442. cum seqq. Guttier. d. q. 39. ex
n. 13. Suarez d. lim. 4. à n. 2. Paz Galles. ubi proximè,
Carleval. d. c. 1. n. 42. cum seqq. Ex quibus
constat, omnes fere in hoc convenire, ut antequam
debitum liquidetur nequaquam pignora, aut per-
sona debitoris capi possint: differunt tamen, quia
secundum primam sententiam, causa celera expedit-
tur, siquidem rationibus discussis, statim absque alia-
qua Judicis pronuntiatione mandatum executivum
decernitur. At juxta secundam, sententia super li-
quidatione defleratur, à qua reus appellationem
interponere non prohibebitur, etiam quoad effec-
tum suspensivum. Cancer. d. cap. 17. n. 36. Menoc.
d. remed. 3. n. 192. Galles. d. tit. de liquidat. n. 3.
Cels. Hug. cons. 45. n. 4. & ita omnes communiter,
quidquid dicat Parlador. n. 32.

Illud est observandum, ut quomodounque de
liquidatione trahatur; necesse est Rei citationem
intervenire, Parlador. n. 30. Suar. ubi proximè, & alii.

Vers. Ceterum Paulus Castrensis.

Hanc Pauli Castrensis sententiam, ut scilicet ante
liquidationem debiti possint pignora capi, ac per-
sona debitoris carcerari, quando via exequitiva ex-
peritur, probat Guttier. d. tit. quæst. 39. n. 19. ubi ait,
Hanc proxim posse sustineri, Roman. in l. 1. ff. de
edend. Aviles in d. cap. 10. Pretor, verb. execution.
n. 53. Boër. decif. 295. n. 15. Hieronym. de Leon.
Valent. decif. 64. num. 9. D. Larrea allegat. 78.
n. 23. Cancer. sup. n. 12. Guttier. d. c. 39. n. 23. ubi
subdit; cautos creditores solere in prima petitione
majorem vini, vel tritici valorem potestari, ac de-
inceps exhibere testimoniales litteras Tabellionis
testificantis de majori pretio, ut juxta illud pecu-
nia solvatur, Paz sup. n. 18. in fin.

Est & alius casus, in quo æquissimum erit, præ-
fata

vam admittunt, Parlador. num. 28. Suar. in d. l.
post rem judicatam, limit. 4. Peralt. Hermos. Paz.
Carleval. Guttier. & alii supra allegati. Nec qui pro
Paulo Castrensi laudantur, omnes expressum ipsius
sententiam probant: non enim assertunt, posse ad
capturam pignorum, non liquidato debito, veni-
ri; sed quod instrumentum est exequibile, modo in
prosequitione via exequitiva de certa quantitate
conset, & ita loquuntur D. Larrea, Leon, & Boër.
De quo iterum num. sup.

Vers. Primum, ex his constat.

Ad circuitus vitandos, qui prima sententia ad-
haerent, movent Judicem, ut, cum via executiva
agit, à pronuntiacione super liquidatione abstine-
re, ne ad appellandum reo patet aditus. Guttier.
d. q. 39. n. 4. Hermos. n. 450. Carleval. n. 44. Paz
n. 17. At quando via ordinaria ad liquidationem
proceditur, sententia omnino opus est; ut ex plurimi
Parlador. ubi proximè, n. 28. Noguerol. allegat. n. 33.
num. 46. Villadieg. d. cap. 2. n. 21. Quæ sententiae,
quoad effectum in quo inter se differant? statim dic-
emus; haec tamen magis juris rigori convenit. ut
probabitur infra n. 9.

Ibi: Quod Regia lex expressum exigit.

Idem juris esset si id expressum non fuisset, nam
quoties statutum paratam instrumentis tribuit ex-
equitionem, subintelligitur pro quantitate liquida,
Menoch. sup. remed. 3. n. 190. Galles. supr. tit. de
liquid. n. 11. Afin. d. 29. n. 8. 18. Ant. Amat. nu. 27.
Carpan. ad statuta Mediolanen. l. 1. c. 42. num. 29.
Amat. d. c. 29. n. 39.

Vers. Secundò, deducitar.

De hac distinctione inter judicium universale, & 10
particulare, quoad viam exequitivam, agit Tusch.
sup. n. 63. Myntinger. centur. 2. obseruat. 6. ubi ait,
secundum eam, Imperiale Cameram judicasse;
Thefaur. ubi proximè, n. 6. Quam magis communiter
DD. præallegati rejiciunt.

Vers. Quartò, omnibus his.

Certa quantitate frumenti, vel olei debita, potest 11
fieri exequitio pro pretio, ac pignora capi, eti illud
fit incertum; quoniam sufficit in prosequitione
via exequitiva liquidari, D. Larrea d. allegat. 78.
n. 23. Cancer. sup. n. 12. Guttier. d. c. 39. n. 23. ubi
subdit; cautos creditores solere in prima petitione
majorem vini, vel tritici valorem potestari, ac de-
inceps exhibere testimoniales litteras Tabellionis
testificantis de majori pretio, ut juxta illud pecu-
nia solvatur, Paz sup. n. 18. in fin.

Est & alius casus, in quo æquissimum erit, præ-
fata

fata Pauli Castrensis sententiam practicauit, cum
scilicet per ipsum debitorem stat, ne quod debet,
liquidetur; quoniam tunc pignora capi poterunt
usque ad summam Judicis arbitrio præscriptam, D.
Larrea n. 24.

Ad Num. 2.

Instrumentum publicum conditionale potest
exequitioni mandari, modo præs de existentia
conditionis apud Judicem doceatur, Ant. Gom. in
d. l. 64. Taur. n. 7. Parlad. § 12. limit. 5. Guttier. n. 12.
D. Larrea n. 25. Carleval. n. 42. Paz ubi proximè, Avil.
dicit. verb. Exequitio. n. 57. Azeved. n. 40. Villa-
dieg. sup. n. 23. Ca. Philipp. §. 7. n. 7.

Id ipsum in conditione tacita locum obtinet, ut
si maritus agat ad doteam sibi promissam, qui non
alias exequitiva via uti poterit, nisi nuptias con-
traxisse prius ostendat; sed si notorium fuerit, ab
onere probationis liberabitur; si vero reus non
appellaverit, & in prosequitione judicis actor ma-
trimoniū initium esse probet, processus valebit.
Suar. d. limit. 4. n. 2. Parlador. Cur. Philipp. ubi pro-
ximè, Azeved. n. 37. 40.

Vers. In hac tamen

15 De forma; quæ exequitio fit, ac perficitur, agit,
l. 19. titul. 21. lib. 4. Re opilation. ubi latè Azeved.
Carleval. dicit. tit. 3. d. disput. 1. à num. 27. Amad.
Rodrig. cap. 5. Guttier. a. c. 1. quæst. 3. cum seqq. Par-
lador. 4. cap. fin. part. 5. per tot. Paz. part. 4. c. 2.
7. Villadieg. sup. n. 67. Cur. Philipp. §. 14. cum aliis.

16 Quibus diebus præconizandum sit ad dilatio-
nem captorum pignorum? docet Paz. d. c. 2. n. 59.
Cur. Philipp. §. 17. n. 4; ex quibus coletat, tri-
ginta dies in venditione immobilium lapsuros, &
in mobilium decen dinumerandos à primo pro-
clamare.

17 Aliquando termini præscripti à l. Regia, ad sub-
hastitutionem rerum distrahanendarum, non observan-
tur; nam favore Fisci constitutum est, ut bona mo-
bilia fiscalium debitorum vendantur tribus procla-
matibus intra triduum successi, & præmissis, immo-
bilia vel intra novem dies, ut habetur in l. 18. tit.
7. lib. 9. Recopil. Ita ut primo casu quacunq; secundo
decem casis præ ercent: Cur. Philipp. ubi proximè,
quod notat Parlador. sup. part. 3. §. 8. n. 4. Car-
leval. n. 28. Cur. Philipp. n. 1. Paz. n. 40. Idem con-
stitut l. 43. tit. 13. lib. 8. Recopil. circa ea, quæ ven-
duntur sub hasta pro fraternitate, vulgo Hernand.
Parlador. Cur. Philipp. ubi proximè, Azeved. in dictio-
nario, verb. a moneda, & in c. Prator. part. 2. c. 12.
Similiter delegatum, vel exequitorem, cui tempus
præfixum est, posse terminos proclamatum coar-
ctare ne aliquin propter termini lapsu perficeret
executionem impediatur, docent DD. in c. causis,
de officiis. & notat Parlador. ubi proximè.

18 Quod si nulla ex causa termini proclamatum re-
stringantur; vitia habent exequitio quoad substa-
tionem, & reliqua postea facta, quæ denud erunt
interanda, sed ante gesta in suo robore permane-
bunt; Parlador. n. 7. 8. Paz. n. 3. 9. Cur. Philipp. n. 7.
ubi n. 5. notatur, quod si simul capiantur bona mo-
bilia, & immobilia, necesse non est, nisi tria pro-
clamata pro omnibus, eo scilicet ordine, qui ad
immobilia desideratur. Protelatio vero terminorum
nullum præjudicium affert exequitioni, ut præsti
advertis. Ratio differentiatione promptu est; nam
erit utroque casu contra formam legis Regiae fiat,
tamen in primo solùm nullitas locum habet, eo,
quod reo expediat, ut processus in se factus irritetur,
in cuius favore dilationes tot dierum sunt intro-

Faria addit. ad Covar. Tom. I.

ductæ. At in secundo nullitas obesset actors, cum
iterum agendum foret, solutoque differeretur, cui lex
propriet, dum terminum ad certos dies restrin-
xit. Unde si nullum esse processum quoad substa-
tionem diceremus, quia Judex amplius tempus
ad distrahenda bona concessit, eveniret, ut quod
favoris auctoris inductum est, in eiusdem damnum
retorqueretur; contra regulam l. quod favore, cum
vulgaris, C. de legib. & quod actus gestus contra
formam legis teneat, quando nullitas esse, nociva
ei, cui lex consultum voluit, dum formam dedit,
probat mirabilis textus ex æste intellectus. in l. si
duobus 12. §. Si prius ff. de bo or possess. cum tabu.

Sunt atque casus, in quibus solemnitas præco-
niorum non obseruantur. Primus est, si præco ad
disträhenda pignora non reperiatur, nam per edicta
suppleri potest, vel sat exit, ut licitatio per Judi-
cem, aliove iustitiae ministros fiat; Parlador. nu.
5. Avendañ. a. cap. 12. n. 2. Secundus, quando
reus ei solemnitati renunciatur, sed non ideo renun-
cietur termini præconiorum renunciare, qui præte-
reire debent, antequam ad ultimam citationem audi-
tionis deveniatur; Carleval. d. tit. 3. dis. 1. v. 1.
Rodrig. sup. c. 5. n. 81. Cur. Philipp. n. 8. Quidam
Pz. ubi proximè, sentiat, protestationem in re-
nunciatione requiri ad gaudendum proclamatum
dilatationibus. Tertius est, cum res quæ capitur ven-
denda non est ad satisfactionem creditoris, veluti si
pecunia, aut quid in specie debitur; nam ce
llante venditione proclamatam superflua sunt, ac
per consequens terminorum lapsus non desideratur;
Cur. Philipp. ibid. m. Carleval. d. dis. 2. n. 1.
5. ubi per totam explicat, quomodo exequio in
pecunia facta debeat expediri.

Ad Num. 3.

Adde Parlador. part. 5. §. 16. n. 7. 8. Carleval. 20
d. tit. 3. dis. 24. n. 7. Paz. cap. 3. n. 48. 49. Gut-
tier. practicar. lib. 2. quæst. 161. à n. 2. Diaz. Pe-
rez. in tit. 1. 4. col. 170. vers. Dabulari præterea,
titul. 8. lib. 3. Ordinam. Cevali. tom. 1. quæst. 6; 3.
nu. 7. 8. Curs. Philippic. §. 22. n. 18. 19. & alios
apud Carleval.

Ibi: *Quod si subbasatio.*

Videns proximè laudos, prædictum Parlador. 21
qui hoc quod de Supremis Judicibus dicitur, ad
inferiores extendit, qui reprehensione digni non
sunt si Majorum vestigia sectantes, æquitate eadem
erga debitos utantur.

Ver. Illud sane omitendum.

Ad hoc ut instrumentum publicum habeat de 22
jure Regio exequitionem paratam, clausula gua-
rentia non egit, Ant. Gom. in l. 6. 1. Taur. or. 4. Par-
lador part. 1. §. 11. ampli. 2. à n. 10. D. Larrea d.
all. gat. 78. n. 5. Didac. Perez. d. 1. 14. glos. 1. tit. 8.
lib. 3. Ordinam. Olan. in antimom. jur. lib. 1. 4. Azeved.
in tit. l. 1. n. 53. 54. tit. 21. lib. 4. Recop. Palac Rub.
in 1. 6. Taur. Avendañ. in dictior. ver. 2. scriptura,
& in l. 4. & 5. tit. de las. exc. p. iones, n. 24. circa
finem Hermos. in l. 6. glos. ultim. 3. in fine, tit. 5.
part. 5. Salaz. de usq. & consuetud. c. 3. n. 4. Gracian.
Falcon. reg. 273. n. 9. Carleval. d. tit. 3. dis. 6. n. 9.
Marieng. n. l. 10. glos. 9. tit. 17. lib. 5. Recopil. Cur.
Philipp. §. 7. n. 1. quod magis arridet.

Est autem clausula guarentia, per quam contra-
hentes præ